

Załącznik
do Uchwały Nr XXX/303/08
Rady Miejskiej Wodzisławia Śl.
z dnia 23 grudnia 2008 roku

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2009 ROK

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, że większość kompetencji i zadań zlokalizowanych jest na poziomie samorządu gminy. I tak kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych, gmina uzyskała na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, natomiast kompetencje do przeciwdziałania narkomanii na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii. W obecnej dobie nie zastanawiamy się, czy warto pomagać osobom, rodzinom z problemami alkoholizmu, narkomanii czy nikotynizmu ale w jaki sposób to robić? Pomagać, to zapobiegać poprzez edukację, uświadamianie, wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać, to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie trzeba było „podpierać się” substancjami uzależniającymi. Ponadto uczyć asertywności w sytuacjach, gdy młody człowiek poddany jest presji otoczenia.

Powyższe działania realizowane są na podstawie zapisów w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Podstawowymi celami Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, zmniejszenie tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów w tej sferze. Powyższe cele związane są z nowoczesnym podejściem do problemów uzależnień. Program dostosowany jest do specyfiki problemów uzależnień w naszym Mieście i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

Program jest w znacznej części kontynuacją sprawdzonych działań podjętych w latach poprzednich. Dotyczy to profilaktyki pierwszorzędowej, polegającej na podwyższeniu wiedzy o środkach psychoaktywnych i skutkach ich używania oraz kształtowaniu postaw preferujących trzeźwość.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalany jest corocznie przez Radę Miejską, tworzony wspólnie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, realizowany przez Urząd Miasta Wodzisławia Śląskiego i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zadania i sposoby realizacji określone w Gminnym Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych, a ich wykonanie ukierunkowane jest diagnozą problemów społecznych dla miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2005 – 2015.

Finansową podstawę realizacji programu stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2009 rok.

Głównym celem Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych osób uzależnionych, propagowanie zdrowego stylu życia bez używek, promowanie postaw ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Program wymaga świadomego, celowego i długoterminowego planowania różnych przedsięwzięć, które prowadzą do stworzenia zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej, mającej na celu zmniejszenie dotkliwości nadużywania alkoholu, brania narkotyków i innych używek.

Program uwzględnia aspekt profilaktyczny oraz medyczno-rehabilitacyjny przeciwdziałania uzależnieniom:

przeciwdziałanie zagrożeniom uzależnienia,

leczenia uzależnienia,

rehabilitacji,

redukcję szkód społecznych spowodowanych uzależnieniem i współuzależnieniem, pomocy psychospołecznej i prawnej

Główne kierunki działań w szczególności dotyczą:

1. Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:
  - organizowanie i prowadzenie efektywnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, warsztatów, zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, zapobiegających używaniu substancji psychoaktywnych,
  - realizację młodzieżowego programu przeciwdziałania zaburzeniom zachowania oraz uzależnieniom,
  - zagospodarowanie czasu wolnego i promowanie zdrowego stylu życia w ramach zajęć pozalekcyjnych sportowych i artystycznych, zakup sprzętu do prowadzenia tych zajęć, stwarzanie warunków do rozwijania własnych zainteresowań,
  - organizowanie aktywnych form wypoczynku, szczególnie w czasie ferii zimowych i letnich,
  - realizację programów opiekuńczo-profilaktycznych w ramach funkcjonowania świetlic profilaktyczno-wychowawczych i środowiskowych,
  - dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach profilaktyczno-wychowawczych,
  - dofinansowanie obozów terapeutycznych oraz wycieczek dla dzieci,
  - udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach informacyjno – edukacyjnych, na rzecz ograniczania sprzedaży, zakupu napojów alkoholowych, papierosów szczególnie przez nieletnich,
  - organizowanie spotkań poświęconych problematyce przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy z udziałem osób z odpowiednimi kwalifikacjami,
  - organizowanie konferencji, debat z zakresu profilaktyki uzależnień, udział w szkoleniach,
  - organizowanie festynów, imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów,

- wspieranie działalności edukacyjnej poprzez rozprowadzanie ulotek, broszur, prenumeratę czasopism specjalistycznych, wyposażanie placówek zgłaszających zapotrzebowanie w specjalistyczną literaturę,
  - podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
2. Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych poprzez:
- wspieranie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy zapobiegawczej, terapeutycznej w rodzinach i grupach podwyższonego ryzyka, finansowanie warsztatów, stanowiących uzupełnienie oferty podstawowej dla pacjentów uzależnionych oraz współuzależnionych,
  - współpracę z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych,
  - zapewnienie kompleksowej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla dzieci i młodzieży nadużywającej i uzależnionej od alkoholu i środków psychoaktywnych,
  - podnoszenie umiejętności zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego, pomocy społecznej,
  - organizowanie i finansowanie różnych form pracy uzupełniającej proces terapeutyczny (obozy terapeutyczne dla osób uzależnionych),
  - wspieranie działań prowadzących do ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Udzielania pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe poprzez:
- rozwijanie różnych form pomocy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
  - udostępnianie informacji o możliwościach korzystania na terenie miasta z bezpłatnej pomocy w zakładach opieki zdrowotnej, poradniach specjalistycznych, punktach konsultacyjnych,
  - podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - zasiłki i pomoc w naturze dla osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem alkoholowym (MOPS).
4. Wspomagania działalności instytucji, osób fizycznych i prawnych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień poprzez:
- udzielanie pomocy finansowej polegającej na zleceniu do realizacji zadań publicznych w formie wsparcia organizacjom pozarządowym, klubom sportowym,
  - współpracę pozafinansową, polegającą na wymianie informacji, konsultacjach,
  - podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13(1) i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
5. Ograniczenia dostępności do alkoholu:
- w związku z koniecznością ograniczenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ustalono liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży - zgodnie z przedmiotową uchwałą Rady Miejskiej,
  - w związku z koniecznością ograniczenia dostępu do alkoholu utrzymać zasady usytuowania na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego miejsc sprzedaży napojów

alkoholowych i warunków sprzedaży tych napojów – zgodnie z przedmiotową uchwałą Rady Miejskiej.

Priorytety Programu to:

- dostarczanie pozytywnych wzorców spędzania czasu wolnego szczególnie dzieciom i młodzieży,
  - kształtowanie postaw prozdrowotnych,
  - zachęcanie lokalnych grup społecznych do aktywnego udziału w przedsięwzięciach z zakresu ochrony zdrowia, dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
  - wspomaganie lokalnych grup społecznych działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
6. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
- członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za każdorazowy udział w jej posiedzeniach,
  - wysokość wynagrodzenia, o którym mowa powyżej, uzależniona jest od obowiązującej wysokości minimalnego wynagrodzenia,
  - wynagrodzenie członka komisji za każdorazowy udział w posiedzeniu nie może przekroczyć 15% minimalnego wynagrodzenia,
  - wysokość wynagrodzenia określa Prezydent Miasta .
7. Środkami budżetowymi uzyskanymi z koncesji za sprzedaż napojów alkoholowych dysponują wydziały – jednostki:
- Wydział Strategii Rozwoju Miasta,
  - Wydział Edukacji,
  - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
8. Plan wydatków budżetowych na rok 2009 stanowi załącznik do niniejszego Programu i stanowi jego integralną część.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
Wodzisławia Śląskiego
Lech Litwora

Załącznik
do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii

**PLAN WYDATKÓW BUDŻETOWYCH
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2 0 0 9**

Środkami finansowymi w kwocie **820.000,-** przeznaczonymi na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dysponują:

- **Wydział Strategii Rozwoju Miasta**
- **Wydział Edukacji**
- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej**

Wydział Strategii Rozwoju Miasta

- prowadzenie działań profilaktycznych przez kluby i organizacje sportowe, wspieranie finansowe imprez sportowych, festynów, zawodów rekreacyjnych, rajdów, zakup sprzętu sportowego, finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach wychowawczych, udzielanie pomocy finansowej polegającej na zleceniu do realizacji zadań publicznych w formie wsparcia organizacjom pozarządowym, klubom, organizacjom sportowym

120.000,-

- prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach (programy profilaktyczne, spektakle teatralne, koncerty), zakup materiałów potrzebnych do realizacji programów, dofinansowywanie wycieczek, obozów terapeutycznych, konkursów edukacyjnych i plastycznych, szkoleń i warsztatów dla różnych grup zawodowych, druk ulotek, ankiet, biuletynów, gazetki, zakup literatury fachowej, plakatów, nagród, prenumerata czasopism profilaktycznych, wspieranie profesjonalnych placówek leczenia odwykowego, koszty opinii biegłych sądowych, udzielanie pomocy finansowej polegającej na zleceniu do realizacji zadań publicznych w formie wsparcia organizacjom pozarządowym, kampanie profilaktyczno – edukacyjne, udział w konferencjach, dożywanie dzieci uczestniczących w programach profilaktyczno–wychowawczych, podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych

alkohol   **160.000,-**
narkotyki   **10.000,-**

- finansowanie pozalekcyjnych zajęć artystycznych w szkołach, spektakle teatralne,

80.000,-

M O P S

- zasiłki celowe na pomoc doraźną dla rodzin z problemem alkoholowym (opał, żywność)
100.000,-

Wydział Edukacji

- dofinansowanie kosztów utrzymania świetlic (energia elektryczna, c.o., woda, ścieki), programy profilaktyczno-wychowawcze, drobne naprawy i remonty, nagrody dla uczestników konkursów, wyposażenie świetlic w pomoce dydaktyczne, zakup materiałów biurowych, środków czystości, dożywianie dzieci w świetlicach, obóz profilaktyczny, półkolonie dla dzieci, wynagrodzenia pracowników pedagogicznych, szkolenia, wyjazdy służbowe

350.000,-

Powyższe kwoty mieszczą się w podziale uchwalonych środków budżetowych Miasta Wodzisławia Śląskiego na rok 2009, w rozdziale **85154** – Przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz w rozdziale **85153** – Zwalczanie narkomanii.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
Wodzisławia Śląskiego
Lech Litwora